

Jaarverslag 2020

Rekenkamercommissie Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden

Colofon

Rekenkamercommissie Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden

Samenstelling:

Leden: Wijnand van de Giesen (voorzitter)
Bart van der Helm (lid; vicevoorzitter)
Edo Gies (lid)

Secretaris: Koos Kappert
jkappert@chello.nl
06 - 27 52 81 91

Postadres: Postbus 550
3990GJ Houten

Het Algemeen Bestuur van het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden (HDSR) en het Algemeen Bestuur van het Waterschap Rivierenland (WSRL) hebben uit overweging van kwaliteit, continuïteit en efficiency in 2016 besloten om de krachten te bundelen en met twee rekenkamercommissies in een gezamenlijke personele unie vanaf 2017 de leden van het Algemeen Bestuur van beide waterschappen te ondersteunen bij hun werkzaamheden.

Voorwoord

Met veel genoegen bieden wij u het jaarverslag 2020 aan van de Rekenkamercommissie (Rkc) Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden (HDSR). Hierin staat een verantwoording van de door ons verrichte werkzaamheden en activiteiten en de financiële verantwoording daarover.

Het jaar 2020 was ook voor de Rkc HDSR een bewogen jaar. Vanwege de corona-crisis werden praktisch alle vergaderingen van de Rkc digitaal uitgevoerd. Ondanks die beperkende omstandigheden hebben wij in 2020 negen keer kunnen vergaderen en konden wij toch aan een aantal onderzoeken werken.

Het grootste deel van het jaar werd in beslag genomen door de uitvoering van het grootschalige onderzoek naar de sturing van specifieke projecten. De afronding en de bestuurlijke behandeling zullen begin 2021 plaatsvinden. Daarnaast hebben wij gewerkt aan het onderzoek samenwerking aanpak bodemdaling. Ook zijn wij dit jaar gestart met de voorbereidingen van een zelfevaluatie naar het functioneren van de rekenkamercommissie.

Al met al hebben wij dit jaar toch een mooi programma afgewerkt wat wij met veel plezier hebben gedaan en dat willen wij in 2021 graag op dezelfde wijze voortzetten. Wij zijn ervan overtuigd, dat de goede samenwerking met het Algemeen Bestuur (AB) en het Dagelijks Bestuur (DB) als ook met de ambtelijke organisatie zal worden gecontinueerd.

Met vriendelijke groet,

Namens de Rkc HDSR

Mr. Wijnand van de Giessen

Voorzitter

1. Algemeen

In dit verslag treft u de resultaten aan van de werkzaamheden die de Rkc HDSR in 2020 heeft uitgevoerd voor het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden.

De leden van de Rkc HDSR zijn in 2020 in totaal negen keer in vergadering bijeen gekomen, waarvan zeven keer digitaal. De reguliere commissievergadering van maart 2020 werd als gevolg van de corona-crisis geannuleerd. Daarnaast was de Rkc aanwezig bij de commissie- en bestuursvergaderingen van het AB ten tijde dat er een onderzoek van de Rkc op de agenda stond.

Bij de start van een nieuw onderzoek wordt het AB via de startnotitie op de hoogte gebracht en vindt er een gesprek plaats tussen de secretaris-directeur, de rekenkamercommissie en onderzoekers van het ingeschakelde onderzoeksbureau. Het doel van dat gesprek is om de ambtelijke organisatie te informeren over een nieuw onderzoek dat gaat plaatsvinden, zodat deze op de hoogte is van eventuele vragen van onderzoekers.

2. Uitgevoerde onderzoeken in 2020

2.1 Onderzoek sturing specifieke projecten

Met het onderzoek sturing specifieke projecten wil de Rkc inzicht bieden aan het AB hoe het zelf invulling kan geven aan haar kaderstellende en controlerende taken en hoe het DB invulling kan geven aan de taken t.a.v. de ontwikkeling en uitvoering van specifieke projecten. Voor de uitvoering van dit onderzoek werd de expertise ingehuurd van het bureau Lycias. Begin 2020 vond een groepsgesprek plaats met een aantal leden van het AB. Een verslag daarvan is aan de deelnemers toegezonden. Ook vonden er in het voorjaar gesprekken plaats met vertegenwoordigers uit de ambtelijke organisatie alsmede leden van het managementteam. Daarna heeft Lycias de documenten-studie ter hand genomen en een concept-rapportage voorbereid, die ter verificatie is voorgelegd aan de ambtelijke organisatie. De voorgestelde aanpassingen zijn vervolgens verwerkt in een definitief eindrapport dat inclusief conclusies en aanbevelingen is aangeboden aan het college voor een bestuurlijke reactie.

Het definitieve eindrapport zal besproken kunnen worden in de commissievergadering BMZ van 2 februari 2021 en de definitieve vaststelling ervan zal kunnen plaatsvinden in de AB vergadering van 3 maart 2021.

Mede door de coronacrisis, waardoor het inplannen van interviews met participanten en het verkrijgen van ambtelijke en bestuurlijke reacties meer tijd in beslag namen, is de doorlooptijd van dit onderzoek enigszins vertraagd.

2.2 Onderzoek samenwerking aanpak bodemdaling

Met dit onderzoek wil de Rkc het AB inzicht verschaffen in de wijze waarop het hoogheemraadschap zijn rol vervult binnen het netwerk van partijen die betrokken zijn bij de uitvoering van maatregelen, die bodemdaling in het veenweidegebied moeten remmen.

De Rkc heeft een startnotitie opgesteld, die vervolgens is aangeboden aan de leden van de commissie BMZ ter bespreking in hun vergadering van 13 mei 2020. Daarna heeft de Rkc het gunningstraject in werking gesteld wat resulteerde in de rekrutering van het bureau &VandeLaar dat de uitvoering van het onderzoek zal begeleiden.

De start / uitvoering van dit onderzoek is enigszins vertraagd mede vanwege de uitloop van het onderzoek naar de sturing van specifiek projecten.

De feitelijke uitvoering van het onderzoek samenwerking aanpak bodemdaling zal grotendeels plaatsvinden in 2021 en de resultaten ervan zullen naar verwachting in de zomer van 2021 geagendeerd kunnen worden in het AB.

2.3 Onderzoek doelmatigheid en doeltreffendheid om energieneutraal waterschap te worden.

De rekenkamercommissie wil met dit onderzoek het AB inzicht verschaffen in de doeltreffendheid en doelmatigheid van acties en maatregelen in de periode 2013-2020 om 40% van de energie zelf op duurzame wijze op te wekken alsmede acties en maatregelen om in 2030 volledig energieneutraal te zijn.

Inmiddels heeft de rekenkamercommissie een startnotitie opgesteld die besproken kan worden in de commissievergadering van 2 of 4 februari 2021. Ondertussen is het gunningstraject opgesteld voor de uitvoering van dit onderzoek. De vermoedelijke oplevering en behandeling van dit onderzoek zal eveneens plaatsvinden in de zomer van 2021.

3 Overige activiteiten in 2020

3.1 Zelfevaluatie rekenkamercommissie HDSR

Een rekenkamercommissie die kritisch naar anderen kijkt moet ook kritisch naar zichzelf kijken. In de verordening is voorzien, dat de rekenkamercommissie eens in de vier jaar een evaluatie uitvoert. Die zelfevaluatie moet een bijdrage leveren aan het lerend en functionerend vermogen van de rekenkamercommissie. Het gaat dan om de vraag: 'Wat kan de rekenkamercommissie beter doen of zou ze moeten nalaten in de komende jaren?'. In een evaluatiegesprek met de gezamenlijke begeleidingscommissie van Waterschap Rivierenland (WSRL) en van HDSR is besloten om een gezamenlijke evaluatie uit te voeren over het functioneren van beide rekenkamers. De beide Rkc's hebben een startnotitie opgesteld, die besproken is met de begeleidingscommissie en de beide secretaris-directeuren.

Na (financiële) goedkeuring van beide organisaties is vervolgens gezocht naar een extern bureau om het proces als onafhankelijke externe deskundige verder te begeleiden. De stichting Decentraal Bestuur.nl is hiervoor uitgekozen die vanaf januari 2021 diverse gespreken zal gaan voeren met vertegenwoordigers uit het AB, het DB en de ambtelijke organisaties. Daarnaast zullen gesprekken gevoerd gaan worden met de leden van de gezamenlijke begeleidingscommissie alsmede met de leden van de beide rekenkamers. Ook zal het uitvoerend bureau een mini-enquête opstellen en uitvoeren onder alle leden van het AB en het DB van beide waterschappen. Deze activiteiten zullen plaatsvinden in de periode januari / februari 2021, zodat vermoedelijk in maart / april 2021 het eindresultaat van deze zelfevaluatie gepresenteerd kan gaan worden aan de AB's van beide waterschappen.

3.2 Evaluatieonderzoek afgeronde projecten

Sinds de start van de huidige rekenkamer (2017) is er inmiddels aan een achttal onderzoeken gewerkt. Met haar begeleidingscommissie heeft de Rkc afgesproken dat het uit oogpunt van effectiviteit goed is om na te gaan wat de stand van zaken is van de in de afgelopen jaren uitgebrachte adviezen. Dit evaluatieonderzoek naar afgeronde projecten heeft de Rkc dit jaar uitgevoerd. De resultaten van deze inventarisatie zullen worden meegenomen in het onderzoek naar de zelfevaluatie van de rekenkamercommissie en zullen als bijlage worden opgenomen in het eindrapport, dat in maart / april 2021 zal verschijnen.

3.3 Gesprek met beide secretarissen-directeur

Op 1 mei 2020 heeft een gesprek plaatsgevonden met de beide secretarissen-directeur en de leden van de rekenkamercommissie. Gesproken is onder meer over de meerwaarde van de beide rekenkamers en hoe de beide rekenkamers elkaar (nog meer) kunnen versterken. Daarnaast kwamen de procedures voor de behandeling van de onderzoeken aan de orde alsmede het zelfevaluatie-onderzoek van de rekenkamercommissie.

3.4 Gemeenschappelijke begeleidingscommissie

Op 29 mei 2020 heeft de jaarlijkse vergadering met de gemeenschappelijke begeleidingscommissie plaatsgevonden. Namens het waterschap HDSR was hierbij aanwezig mevrouw Nanda van Zoelen. Gesproken is over onder meer de voortgang van de verschillende lopende projecten. Tevens is een terugblik gegeven op het gesprek met de beide directeuren. Daarnaast werd gesproken over de uitvoering van het zelfevaluatie-onderzoek van de rekenkamer. Ook is de opvolging voor het tweede lid van de begeleidingscommissie aan de orde gekomen, aangezien het voormalige AB-lid, Merel Hendriks, haar lidmaatschap van het AB in het voorjaar van 2020 heeft beëindigd. Als opvolger is voorgedragen de heer Joost van Baaren en is in de AB vergadering van 18 november vastgesteld.

3.5 Nieuwe contactpersoon voor de rekenkamercommissie

Binnen de organisatie werden de contacten met de rekenkamercommissie tijdelijk waargenomen door Cor Vos, als opvolger van Ingrid de Vries die met pensioen is gegaan. Vanaf mei 2020 is de eerste contactpersoon binnen de organisatie voor de rekenkamercommissie mevrouw Corine Jorna (bestuursadviseur).

3.6 *Gesprek met fracties*

Op 15 januari 2020 en op 7 oktober 2020 heeft de rekenkamercommissie voorafgaande aan de commissievergadering in twee sessies spreekuur gehouden voor fractie(leden) om onderzoekonderwerpen nader te benoemen. Alle fracties hebben die avonden een bijdrage geleverd.

3.7 *Gesprek met de audit-commissie*

Op 7 december 2020 hebben de leden van de Rkc een korte digitale vergadering bijgewoond van de auditcommissie. De Rkc heeft hierbij de onderzoeken genoemd waar momenteel aan wordt gewerkt.

3.8 *Vaststelling jaarplan 2021*

Het jaarplan van de Rkc HDSR 2021 is in de vergadering van het AB van 16 december vastgesteld.

4 **Personele bezetting**

De rekenkamercommissie HDSR bestaat uit 3 (externe) leden, te weten:

Wijnand van de Giesen (voorzitter);
Bart van der Helm (lid, tevens vice-voorzitter);
Edo Gies (lid).

De rekenkamercommissie wordt ambtelijk ondersteund door Koos Kappert.

Rooster van aftreden

De zittingstermijn van de leden is vier jaar met de mogelijkheid tot een éénmalige verlenging van vier jaar. Het rooster van aftreden is als volgt:

	1 ^e termijn aftredend per:	2 ^e termijn aftredend per:
Wijnand van de Giessen	1-1-2020	1-1-2024
Bart van der Helm	1-1-2021	1-1-2025
Edo Gies	1-3-2022	1-3-2026

De huidige zittingstermijn van Bart van der Helm eindigt per 31 december 2020 met de optie om de termijn met 4 jaar te verlengen. De heer van der Helm heeft van dat recht gebruik gemaakt en in overleg met de begeleidingscommissie is een herbenoemingsprocedure in gang gezet. Op 16 december 2020 is tijdens de AB-vergadering de herbenoeming van de heer van der Helm als lid van de Rkc HDSR formeel vastgesteld.

5 **Het budget**

Voor de rekenkamercommissie is op jaarbasis een budget van € 60.000,-- ter beschikking gesteld. Dit budget is met name bedoeld voor de bijdrage aan ondersteunende bureaus en voor de vergoeding van de voorzitter, externe leden en secretaris van de rekenkamercommissie.

Tabel: Kosten Rkc Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden (bedragen incl. 21% btw)

Rkc HDSR	Budget 2020	Realisatie 2020
Bijdrage ondersteunende bureaus	€ 40.250,00	€38.837,38
Vergoeding leden inclusief reiskosten	€ 9.000,00	€ 6.761,59

Vergoeding secretaris inclusief reiskosten	€ 9.000,00	€ 5.900,66
Overige kosten: bezoek congressen, lidmaatschap NVRR etc.	€ 1.750,00	€ 322,43
Totale kosten 2020	€ 60.000,00	€ 51.832,06